

Mimir Kristjánsson | Lars Unar Størdal Vegstein
politikk@klassekampen.no

POLITIKK

– Småkommuner truer demokratiet

TRUSSEL: Småkommuner strever med rekruttering av fagfolk og er derfor en fare for demokratiet, mener leder **Knut Aarbakke** i Akademikerne. De minste kommunene mangler gode fagmiljø og er lite attraktive for fagfolk med høy utdannelse, viser undersøkelser gjort av fagforeningen Akademikerne. – Hvis ikke kommunene klarer å levere de gode tjenestene, er det fare for at vi får en rekyl. Storsamfunnet må ta over viktige oppgaver, og da blir det mye større avstand mellom befolkning og beslutningstaker, sier Knut Aarbakke til NRK.

©NTB

Homostrid

■ Det er brutt ut full strid blant Aps homopolitikere. Stridens kjerne er hvorvidt partiet kan samarbeide med homoskeptikerne i KrF, som nå har åpnet døren til både høyre og venstre. Mens stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen mener at Ap må ta imot Kristelig Folkeparti med åpne armer som en angrende synder, har politisk rådgiver og tidligere LLH-leder Jon Reidar Øyan twitret at et samarbeid mellom Ap og

KrF må skje «over mitt lik!» Også AUF-leder Eskil Pedersen og leder av Aps homo-

nettverk Håkon Haugli har gått hardt ut mot et eventuelt KrF-samarbeid.

■ Det er ingen tvil om at det finnes holdninger i KrF som det er nærmest umulig for homofile å akseptere. Selv Knut Arild Hareide og Dagrun Eriksen innrømmer jo at de har problemer med måten man snakker om homofile på i egne rekker. Å regjere med kristne mørkemenn fra Vestlandet gir ingen god smak i munnen for unge, verdiliberale Ap-representanter. Men det spørs om ikke Anette Trettebergstuen har et poeng når hun sier at det hjelper de homofile lite å skyve KrF i armene på Høyre og Frp. Da ser det ikke videre lyst ut for verken ekteskapsloven eller likestillingsombudet. Dermed har de homofile Ap-politikere et reelt dilemma. Enten må de invitere KrF opp i sin egen seng, eller så må de akseptere at en borgerlig regjering begynner å kikke dem under dyna fra 2013.

■ Homofiles rettigheter er likevel bare et av mange spørsmålsteget man kan sette ved et samarbeid de to partiene imellom. Når Håkon Haugli sier at Ap i likhet med KrF er et verdiparti, er det en sannhet med store modifikasjoner. Et eventuelt samarbeid med Kristelig Folkeparti vil også få betydning for hvilken fot Ap lener seg på. Med SV ute og KrF inne, blir det mest sannsynlig den høyre. Det bør være vel så bekymringsfullt for radikale Ap-folk som Eskil Pedersen. Er det ikke vel så ille for en AUF-leder å sitte i en regjering som driver utstrakt privatisering som i en regjering der noen av medlemmene er mot ekteskapsloven?

Mimir Kristjánsson

Danskene kuttet antall kommuner

Fikk 1650 ny

BYRÅKRATBOOM: Målet var mindre, ikke mer byråkrati. Men danske kommuner bruker nesten én milliard mer på administrasjon nå enn de gjorde før kommunereformen.

KOMMUNE-NORGE

Av Mimir Kristjánsson og Lars Unar Størdal Vegstein

Tidligere i høst tok Ap-nestleder Helga Pedersen til orde for å tegne norgeskartet på nytt, og eventuelt ta i bruk tvang for å slå sammen kommuner.

I Danmark har man allerede gjennomført en omfattende kommunereform. I 2007 ble antallet danske kommuner redusert fra 271 til 98 i håp om å redusere byråkratiet og rasjonalisere driften av offentlig sektor. Men en evalueringsrapport laget av Deloitte viser at resultatet av reformen er det stikk motsatte av hensikten. I stedet for færre byråkrater, har kommunene i Danmark fått flere.

1650 nye byråkrater

I september 2008 laget revisjons- og rådgivingsbyrået Deloitte rapporten «Kommunalreformens effekter», der de gjennomgikk virkningene av den omfattende kommunereformen.

Rapporten er knusende for den borgerlige regjeringen, som la mye prestisje ned i reformen. I stedet for en reduksjon i antall administrative

FAKTA

Ny kommunestruktur:

- Norge har i dag 430 kommuner.
- Aps Helga Pedersen åpnet tidligere i høst for bruk av tvang for å slå sammen kommuner. Dermed kan det bli flertall for tvangssammenslåing på Stortinget fra 2013.
- Danmark gjennomførte i 2007 en stor kommunereform, der antall kommuner ble redusert fra 271 til 98.
- Resultatet av den danske reformen har blitt 1650 nye byråkrater, og nesten én milliard mer i utgifter til administrasjon i kommunesektoren.

årsverk i kommunene, har danske kommuner etter kommunereform fått 1650 flere administrativt ansatte.

Totalt økte de danske kommunene sine utgifter til administrasjon med 920 millioner kroner fra reformen trådte i kraft i 2006.

– Et eliteprosjekt

Den danske forfatteren Lars Olsen har skrevet boka «Eliternes triumf» om hvordan en akademisk og byråkratisk elite presser sin dagsorden nedover hodene på folk flest. Han mener den danske kommunereformen var et eliteprosjekt.

– Reformen ble til av to grunner. I regjeringspartiene, og særlig i Venstre, var det et ideologisk ønske om å få større enheter slik at man lettere kunne privatisere kommunale tjenester. Men i tillegg fantes det en sterk vilje i byråkratiet til å slå sammen flere kommuner, fordi man ønsket seg enheter som var lettere å styre, sier Olsen.

Klassekampen skrev i går at mens ordførere og rådmenn stiller seg positive til kommunesammenslåing, er innbyggerne i de minste kommunene mest fornøyde med det kommunale tjenestetilbudet, ifølge en undersøkelse gjort for Mandag Morgen. Også i Norge har flere toppbyråkrater tatt til orde for kommunesammenslåing,

REFORM: Danskene reduserte antall kommuner fra 271 til 98 for å spare

blant dem barneombudet, helsedirektøren og sjef i Utdanningsdirektoratet.

– I den danske debatten var nøkkelbegrepet «faglig bærekraftige miljøer» i kommunene. Byråkratene ønsket seg rett og slett flere akademikere å diskutere med. Det har de også fått, men resultatet har blitt kutt i andre deler av kommunenes virksomhet, sier han.

Olsen mener den danske kommunereformen har gitt betydelige demokratiske problemer.

«De folkevalgte politikerne føler seg avmektige i møte med et stadig større embetsverk»

LARS OLSEN, FORFATTER